

Kostrzewy

(text: M. Surowiński, photo: A. Surowińska)

Wypromowane w Polsce dzięki serwisowi aukcyjnemu, gdzie pod nazwą „niebieska trawa” znajdują się dziesiątki ofert nasion i sadzonek.

Zwykle jest to kostrzewa sina (*Festuca glauca*), ale czasami trafiają się też inne gatunki. Rośliny zazwyczaj okraszone są podkręconymi do maksimum możliwości fotografiami, gdzie nawet elementy czerwieni mają niebieski poblask.

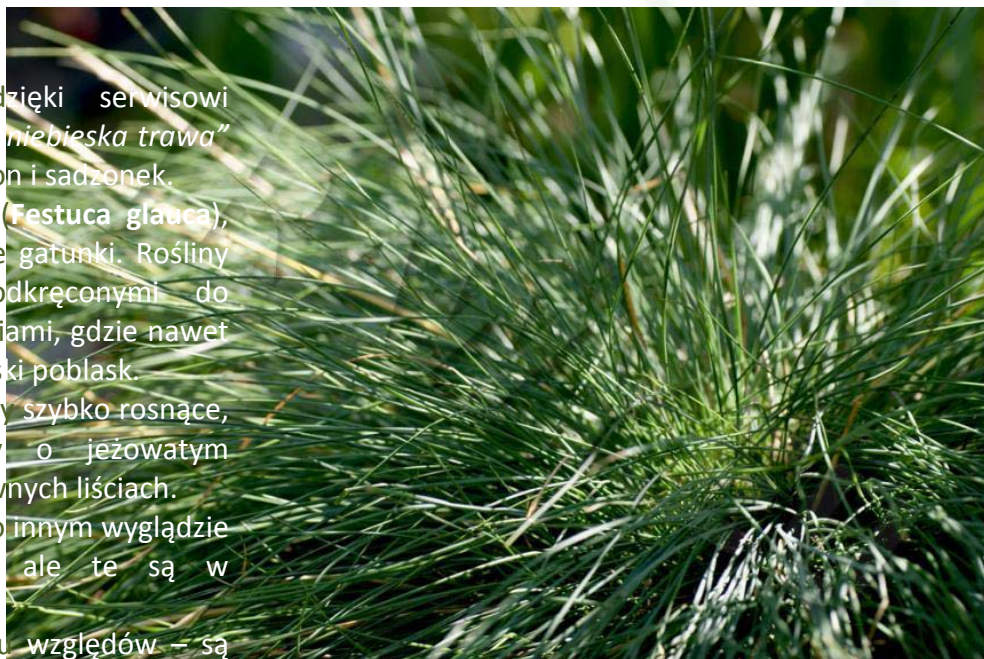
W większości spotkać tu możemy szybko rosnące, kępkowe, niewysokie rośliny o jeżowatym pokroju, mniej lub bardziej sztywnych liściach.

Zalicza się do nich także rośliny o innym wyglądzie (wyższe, o szerszym liściu), ale te są w mniejszości.

Kostrzewy są popularne z wielu względów – są dostępne, łatwe w uprawie (mało wymagające), szybko rosną i dają w krótkim czasie ciekawy wizualnie efekt. Można stwierdzić, że w zasadzie mają wszystkie cechy roślin ozdobnych.

W tym króciutkim opracowaniu postaram się opisać te najpopularniejsze, łatwo dostępne oraz wskażę kilka mniej znanych, wartych wprowadzenia do szerszego obrotu.

Z racji dostępności palmę pierwszeństwa dostaje rzeczona kostrzewa sina (*Festuca glauca*).

Festuca glauca 'Festina'

Ich spis znajduje się w **encyklopedii traw ozdobnych** i jest na bieżąco uzupełniany.

W Polsce, oprócz nasion, dostępnych jest bez problemu kilka odmian różniących się tonacją niebieskości.

Trudno jest opisywać różnice w odcieniach, ale spróbuję. Będzie to mój subiektywny odbiór kolorów:

- 'Bergsilber' - srebrzysto-szara
- 'Blauglut' - niebiesko-srebrna
- 'Elijah Blue' - niebiesko-pudrowa, jedna z większych odmian
- 'Blauspatz' - stalowo-niebieska
- 'Meerblau' - morsko-niebieska
- 'Silberreiherr' - niebiesko-srebrna, wypłowiata, mała odmiana.

Poza tymi popularnymi chciałbym zwrócić uwagę na kilka innych, rzadszych, choć ciekawych odmian:

- 'Intense Blue' - jest bardzo niebieska, chyba najbardziej niebieska kostrzewa jaką widziałem.

- 'Zwergkönig' - niebieskawa, karłowa odmiana o krótkich liściach, starsza kępa stwarza wrażenie bardziej dywanowej niż kępowej.

- 'Festina' - jedna z nowszych odmian, zielono-niebieska.

Festuca glauca 'Blauglut'

Gatunek naturalnie nie występuje w Polsce. Jest dość różnorodny, często trafiają się tam rośliny o niebieskawej kolorystyce, o przeróżnych odcieniach. Wyselekcjonowano już kilkadziesiąt odmian tej kostrzewy i ciągle przybywają nowe.

- **'Uchte'** - niewielka, mocno niebieska.

Festuca glauca 'Elijah Blue'

Wymienię jeszcze jeden kultywar, tym razem o żółtawym zabarwieniu liści, zwłaszcza wiosną - **'Golden Toupee'**- często mylona z wszechobecną żółtą odmianą śmiełka pogiętego (*Deschampsia flexuosa* 'Aurea').

Festuca glauca 'Golden Toupee'

Rzadko spotykana w ofertach, choć jednak do kupienia jest **Festuca eskia**. Pochodzi z Francji i Hiszpanii, jak większość opisywanych jest niebieskozielona.

Częściej dostępna niż poprzednia - kostrzewa lodowata (**Festuca glacialis**), pochodzi też z pogranicza francusko - hiszpańskiego (Pireneje). Karłowy, niebieskawo-zielony gatunek, idealny na skalniaki.

Kolejny gatunek, też z tonami niebieskości a przy tym wart uwagi to **Festuca punctoria**. Tym razem to roślina azjatycka, pochodząca z terenów obecnej Turcji.

Nie do pomylenia z innymi, ze względu na sztywne, wręcz kłujące liście.

Następny gatunek z niebieskawymi odmianami to kostrzewa walezyjska (**Festuca valesiaca**). To gatunek krajowy, długowieczny. Jej dwie odmiany: **'Glaucantha'** - zielonkawo-niebieskawo-stalowa, dość duża oraz **'Silbersee'** - intensywnie niebiesko-srebrna, mała - są do kupienia w Polsce.

Rodzima kostrzewa, z niebieskawymi odmianami to kostrzewa owcza (**Festuca ovina**), choć ja ją osobiście lubię w czystej zielonolistnej postaci.

Festuca glauca 'Harz'

Z występujących dziko w Polsce gatunków chciałbym jeszcze wspomnieć o kostrzewa blada (**Festuca pallens**) o bladoniebieskiej kolorystyce. Rzadko uprawiana, choć podejrzewam, że część roślin sprzedawanych jako **Festuca glauca** (bezodmianowa) jest właśnie tą rośliną.

Festuca gautieri 'Pic Carlit'

Bardzo podobna do kostrzew, też z niebieskawym poblaskiem, jest szczotlika siwa (**Corynephorus canescens**). Gatunek krajowy, częsty na suchych nieużytkach, w sprzyjających warunkach tworzy tzw. monokultury.

Wspominam o niej bo często jest mylona z kostrzewami.

Festuca mairei

Wszystkie powyższe mogą być do kupienia jako tzw. *niebieska trawa*. Nie będę tego wątku rozwijał, wspomnę jedynie, że kostrzewy sprzedawane jako nasiona mają rozstrzał kolorystyczny, tj. mogą tam się trafić siewki zielone do niebieskawych.

Jedynie zakup odmian w postaci sadzonek daje gwarancję jednolitej kolorystyki o odcieniu zależnym od odmiany.

Kostrzewy niskie zielone:

- kostrzewa Gautiera (**Festuca gautieri**),

niekiedy sprzedawana jako *Festuca scoparia*. Jeden z nielicznych gatunków niskich kostrzew dobrze radzących sobie na stanowiskach ocienionych. Niska, o króciutkich, sztywnych liściach. 'Pic Carlit' jest jeszcze niższa i bardziej kłująca.

- kostrzewa nitkowata (**Festuca tenuifolia**) - zielona, o cieniutkich, lejących się liściach. Doskonale rośnie w cieniu, to jej naturalne stanowiska ale w pełnym słońcu też radzi sobie dobrze. Jest wtedy bardziej „jeżowata”.

Znakomita na skalniaki, gdzie będzie dobrze widać jej pokrój.

Festuca punctoria

- kostrzewa kozia (**Festuca rupicarpina**) to kolejny niski, zielony, krótkolistny gatunek, dobry do ogrodów skalnych. Zawleczona do Polski, dobrze sobie radzi w Tatrach.

- kostrzewa ametystowa (**Festuca amethystina**) - długowieczna, o sztywnych, ciemnozielonych liściach z lekkim niebieskawym odcieniem. Znosi półcień. Odmiana 'Aprilgrün' jest niższa, bardziej zwarta. Dodatkową ozdobą

rośliny są łodygi z purpurowo – fioletowym zabarwieniem (stąd nazwa).

Festuca novae-zelandiae

Inne, większe kostrzewy o których chciałbym wspomnieć:

- **Festuca mairei** – wielki jeż, roślina, która moim zdaniem może zrobić karierę. Pochodzi z Afryki Północnej, ale bez problemu zimuje w Polsce. Zdecydowanie nadaje się na główny element rabaty.

- **Festuca scariosa** - tej kostrzewie wróżę z kolei zajęcie równorzędnej pozycji w popularności jaką ma **Helictotrichon sempervirens**.

W obecnych zawirowaniach klimatycznych, gdzie lata bywają często mokre, nie jest tak narażona na rdzę jak owies.

- Kostrzewa olbrzymia (**Festuca gigantea**) i

nieco podobna do niej kostrzewa leśna (**Festuca altissima**) to krajowe, leśne, zielonoliste gatunki o szerszych liściach.

Moim zdaniem bardzo ładne. Uprawiałem tylko tę drugą, ale niestety ma wadę - bardzo często po wiosennym okresie świetności zaczyna łąpać rdzę i w krótkim czasie zamiast zdobić zaczyna szpecić.

Nie wyczerpałem tematu kostrzew sprawdzających się w Polskich realiach, testuję

Festuca glauca 'Intense Blue'

kolejne, np. **Festuca curvula**, **Festuca pseudovina**, **Festuca ampla**, **Festuca hervieri**, **Festuca lemanii** oraz kolejne odmiany **Festuca glauca**, czyli ciąg dalszy nastąpi.

Myślę, że szybko.

Już za rok...

O szczegółach dotyczących wymogów i cech poszczególnych kostrzew proszę poczytać w **encyklopedii o trawach**. Na **forum o trawach** można podyskutować o praktycznych problemach związanych z ich uprawą.